

รูปแบบการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยรังสิต

Learning Style and Academic Achievement of Undergraduate Nursing Students of Rangsit University

นิภา กิมสูงเนิน¹สุวรีย์ เพชรแต่ง²จุฬา ยันตพร³

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

E-mail: nipakims@gmail.com¹E-mail: suwaree.p@rsu.ac.th²E-mail: chula.y@rsu.ac.th³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล รูปแบบการเรียนรู้ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยรังสิต ชั้นปีที่ 1 ถึง 4 ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 1/2559 จำนวน 494 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล และรูปแบบการเรียนรู้ 6 ด้าน จำนวน 60 ข้อ การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรูปแบบการเรียนรู้ ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.85 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติบรรยาย และการทดสอบไค-สแควร์ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มเป้าหมายมีรูปแบบการเรียนรู้ แบบพึ่งพามากที่สุด (ร้อยละ 50.25) ระดับชั้นปี อายุ และรูปแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยงแบบแข่งขัน และแบบพึ่งพา มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนรายได้รวมของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คำสำคัญ: รูปแบบการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน นักศึกษาพยาบาล

ABSTRACT

The purposes of this descriptive research were to study learning styles and the relationship among personal factors, learning styles and academic achievement of undergraduate nursing students, School of Nursing, Rangsit University. The subjects were 494 nursing students at Rangsit University. The research instruments were a survey of personal data and 6 learning styles questionnaires for the total of 60 questions. The reliability test with Cronbach's alpha

coefficient of the learning style questionnaire was 0.85. Data was analyzed by descriptive statistics and chi-square test. The results indicated that the most students' learning style was dependent style (50.25%). Class level, age, avoidance, competitive and dependent learning styles were statistically significantly related to academic achievement at 0.05 significant level. There was no significant correlation between family income and academic achievement.

KEYWORDS: Learning Style, Academic Achievement, Nursing Student

บทนำ

การพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพตามต้องการนั้น สิ่งสำคัญประการหนึ่งคือการทำ ความเข้าใจในลักษณะธรรมชาติของผู้เรียน และออกแบบ การสอนให้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน (ชนาธิป พรกุล, 2552) จากแนวคิดการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการจัดการ เรียนการสอนหลายรูปแบบ ที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และเปลี่ยนผู้เรียนจากนักศึกษา เป็นนักแสวงหาด้วยตนเองซึ่งรวมถึงนักศึกษ าพยาบาลด้วย (พูลสุข เจนพานิชย์ วิสุทธิพันธ์ และ พรศรี ดิสระเตติวัฒน์, 2558) กระบวนการเรียน การสอนนั้นผู้สอนควรจะต้องคำนึงถึงผู้เรียนให้มากที่สุด ด้วยเหตุที่ว่านักศึกษาที่มีคุณลักษณะส่วนตัวที่ ต่างกันนั้นจะเลือกเรียนสิ่งที่ไม่เหมือนกัน และโดย วิธีการที่ต่างกัน (Kolb, 1984)

องค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งที่มีต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคือการทำ ความเข้าใจในวิธี หรือรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา (Learning Style) ซึ่งไม่ว่าจะเป็นการเรียนการสอนรูปแบบใด ถ้าผู้สอน ไม่เข้าใจรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนแล้วการเรียน การสอนนั้น อาจไม่สามารถดำเนินไปอย่างมี ประสิทธิภาพสูงสุดได้ (Clark & Latshaw, 2012) ทิศนา ขัมมณี (2560) กล่าวว่า ปัจจุบันบทบาท การเรียนรู้ส่วนใหญ่ จะอยู่ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญและ ธรรมชาติของนักศึกษาในแต่ละสภาพแวดล้อมของ แต่ละสาขาวิชามีความแตกต่างกัน จึงทำให้มี การจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนรู้

ของผู้เรียน โดยรูปแบบการเรียนรู้เป็นลักษณะ หรือเอกลักษณ์เฉพาะของบุคคล ในการรับรู้หรือ เรียนรู้ ดังนั้น การวิเคราะห์ผู้เรียนและทราบถึงรูปแบบ การเรียนรู้จึงเป็นสิ่งสำคัญของการจัดการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษานั้น ได้มีการ แบ่งหรือจัดประเภทไว้มากมายหลายแบบ Grasha & Reichman (1975) ได้พัฒนาแบบวัดรูปแบบ การเรียนรู้ของนักศึกษา โดยแบ่งรูปแบบการเรียนรู้ ของนักศึกษากออกเป็น 6 แบบ คือ 1) แบบแข่งขัน (Competitive) 2) แบบร่วมมือ (Collaborative) 3) แบบหลีกเลี่ยง (Avoidance) 4) แบบมีส่วนร่วม (Participant) 5) แบบพึ่งพา (Dependent) และ 6) แบบอิสระ (Independent) จะเห็นได้ว่า ผู้เรียนอาจมีรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ผู้สอน จึงต้องค้นหาว่าผู้เรียนแต่ละคนมีรูปแบบการเรียนรู้ อย่างไร เพื่อพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนและ สภาพแวดล้อมให้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ ของผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพการเรียนรู้ สูงสุด ส่งผลให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น ต่อไป

ปัจจัยส่วนบุคคลเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่ง ที่อาจส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ซึ่ง บุญชม ศรีสะอาด (2537) ได้อธิบายถึงผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน และองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับลักษณะ และคุณสมบัติของผู้เรียนประกอบด้วย ประสบการณ์ ต่างๆ รวมทั้งความรู้สึก ค่านิยมจริยธรรมต่างๆ ที่ เป็นผลมาจากการเรียนรู้ทั้งหมดรวมทั้งสุขภาพ

คุณลักษณะทางจิตใจที่รวมความสนใจ เจตคติ ค่านิยม บุคลิกภาพ เพศ อายุ ภูมิหลังทางครอบครัวและสังคม โดยพบว่ารายได้รวมของครอบครัวสูง จะทำให้ผู้ปกครองมีเวลาเพียงพอในการช่วยทบทวน ความรู้ในด้านการเรียนของบุตรหลาน (วรารงค์ กิระติวิบูลย์, 2558) และจากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผล ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปฏิบัติของนิสิต พยาบาล ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ของรุ่งฤดี กล้าหาญ (2557) พบว่าฐานะทางเศรษฐกิจ หรือรายได้รวมของครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภาคปฏิบัติ

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต มีความเชื่อว่าการจัดการศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตร บัณฑิต เป็นกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการออกแบบการเรียนรู้ ที่กระตุ้นการใช้ความคิด เน้นการคิดอย่างเป็นระบบ พัฒนาทักษะด้านการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน รวมทั้งสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการ ปฏิบัติงานและพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเอื้ออำนวยคลังวิทยาการและส่งเสริมการเรียนรู้ ด้วยตนเอง รวมทั้งสิ่งแวดล้อมในการสร้างสรรค์ คุณธรรม จริยธรรมและความรับผิดชอบในการ ปฏิบัติงาน (คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต, 2555) โดยมีเป้าหมายที่จะผลิตพยาบาลที่มีคุณภาพ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี จบไปเป็นพยาบาลที่มี คุณภาพต่อไป

การจัดการเรียนการสอนทางการพยาบาล เป็นการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา โดย นิสิตพยาบาลชั้นปีที่ 1 ส่วนใหญ่จะเรียนภาคทฤษฎี ในหมวดการศึกษาทั่วไป ต้องอาศัยการปรับตัวเข้ากับ สิ่งแวดล้อมใหม่ในมหาวิทยาลัยที่แตกต่างจาก การเรียนในชั้นมัธยมศึกษา นิสิตชั้นปีที่ 2 จะเริ่ม เรียนวิชาในหมวดพื้นฐานวิชาชีพ เป็นเนื้อหาสาระ ที่ค่อนข้างยากต้องใช้ใช้เวลาในการศึกษาและทำความเข้าใจ ร่วมกับการขึ้นฝึกปฏิบัติการการพยาบาล

พื้นฐานในห้องปฏิบัติการ ในชั้นปีที่ 3 จะเป็น รายวิชาในหมวดวิชาชีพทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ นิสิตจะต้องเตรียมความพร้อมมากขึ้นในการ เตรียมตัวขึ้นฝึกปฏิบัติการการพยาบาลบนหอผู้ป่วย ขณะเดียวกันการศึกษาค้นคว้าทฤษฎีที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ นิสิตต้องแบ่งเป็นกลุ่มย่อยมีการ แสวงหาความรู้ด้วยตนเองตามใบงานในแต่ละวิชา นิสิตชั้นปีที่ 3 จึงมีภาระรับผิดชอบเกี่ยวกับ กิจกรรมการเรียนการสอนมาก ส่วนนิสิตชั้นปีที่ 4 การเรียนการสอนจะเป็นรูปแบบที่ต่อจากฐานการเรียน การสอนจากชั้นปีที่ 3 เน้นการบริหารจัดการที่มี ประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากจะมีวิชาที่มีการ สัมมนา การมอบหมายงาน ระบบการศึกษา ดังกล่าวมีผลให้นิสิตแต่ละชั้นปีมีรูปแบบ การเรียนรู้ที่แตกต่างกัน (ภาวนา กิระติวุตวงศ์, สุวรรณนิ มหากายนันท์, นารีรัตน์ บุญเนตร, และ วชิกร อังคประสาทชัย, 2558; วันดี วงศ์รัตนรักษ์ และ กุลฤดี จิตตยานันต์, 2556)

การเข้าใจรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อที่จะได้สามารถหาแนวทางแก้ไขปัญหาทางด้านการ เรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม (พูลสุข เจนพานิชย์ วิสุทธิพันธ์ และ พรศรี ดิสรเดติวัตน์, 2558) ผู้วิจัย จึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ของ นิสิตพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ว่านิสิตพยาบาลในแต่ละชั้นปีมีรูปแบบการเรียนรู้ เป็นอย่างไร และปัจจัยส่วนบุคคล รูปแบบการเรียนรู้ ของนิสิตพยาบาลมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนิสิตพยาบาลหรือไม่อย่างไร เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียน การสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์: เพื่อศึกษา

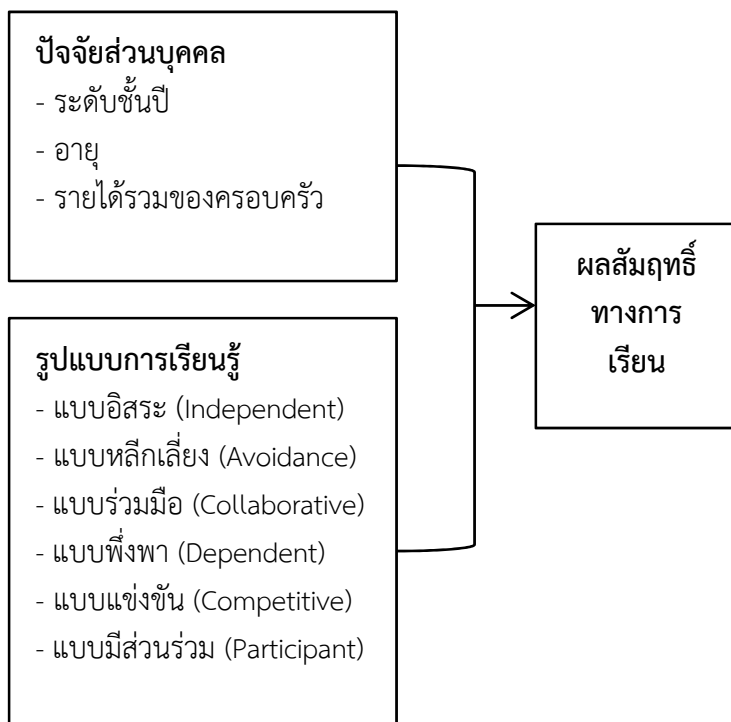
1. รูปแบบการเรียนรู้ของนิสิตพยาบาลศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย รังสิต

2. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และรูปแบบการเรียนรู้กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

สมมติฐาน

ปัจจัยส่วนบุคคล และรูปแบบการเรียนรู้ของ นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ชั้นปีที่ 1 ถึง 4 ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane,

1973) ได้ 221 คน และเพื่อเป็นการป้องกันการสูญหายของข้อมูลจึงได้เพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 20 เป็นจำนวน 44 คน รวมเป็น 265 คน แต่จากการประชาสัมพันธ์โครงการวิจัยครั้งนี้มีนักศึกษาสนใจและยินดีเข้าร่วมโครงการวิจัยครั้งนี้ทั้งหมดเป็นจำนวน 494 คน

เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ประกอบด้วย 2 ส่วนได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา เป็นแบบตรวจรายการ (Check list) และเติมคำตอบ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วัดจากเกรดปีที่ผ่านมาโดยกำหนดเกณฑ์ 3 ระดับ สูง หมายถึง เกรดเฉลี่ยมากกว่า 3.25 ปานกลาง หมายถึง เกรดเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.24 ต่ำ หมายถึง เกรดเฉลี่ยน้อยกว่า 2.49 และรายได้รวมของครอบครัว

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ตามกรอบแนวคิดของ Grasha & Reichmann (1975) ได้ขออนุญาตใช้เครื่องมือของพูลสุข เจนพานิชย์ วิสุทธิพันธ์ และ พรศรี ตีสรเตติวัตน์ (2558) มีจำนวน 60 ข้อ มีลักษณะแบบประมาณค่า (Likert Scale) มีตัวเลือก 5 ระดับ จากระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และแบ่งรูปแบบการเรียนรู้ 6 แบบ ไว้ดังนี้ (พูลสุข เจนพานิชย์ วิสุทธิพันธ์ และ พรศรี ตีสรเตติวัตน์, 2558)

1. แบบอิสระ (Independent) ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ
2. แบบหลีกเลี่ยง (Avoidance) ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ
3. แบบร่วมมือ (Collaborative) ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ
4. แบบพึ่งพา (Dependent) ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ
5. แบบแข่งขัน (Competitive) ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ
6. แบบมีส่วนร่วม (Participant) ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษาพยาบาลที่ไม่ได้เป็นกลุ่มเป้าหมายจำนวน 30 คน นำมาคำนวณค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของรูปแบบการเรียนรู้ตามกรอบแนวคิดของ Grasha

& Reichman เท่ากับ 0.85 ส่วนค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.89

การพิทักษ์สิทธิของผู้ร่วมวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยมีขั้นตอนดังนี้คือ ผู้วิจัยชี้แจงรายละเอียดของการวิจัยแก่ผู้เข้าร่วม รวมถึงการอธิบายวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการวิจัย ประโยชน์ของการทำวิจัย โดยชี้แจงให้กลุ่มตัวอย่างทราบว่าสามารถปฏิเสธการเข้าร่วมโครงการวิจัย หรือถอนตัวออกจากโครงการวิจัยได้ตลอดเวลา โดยไม่มีผลกระทบต่อการศึกษา และผลการเรียนของนักศึกษา ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเก็บเป็นความลับ การอภิปรายหรือเผยแพร่ผลการวิจัย ทำในภาพรวมเท่านั้น เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมการวิจัยได้ซักถาม และขอความร่วมมือในการทำวิจัย เมื่อผู้เข้าร่วมการวิจัยยินยอมเข้าร่วมการวิจัย จึงให้ลงนามในหนังสือยินยอมเข้าร่วมวิจัยและให้ผู้เข้าร่วมวิจัย ตอบแบบสอบถามแบบด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ประมวลผลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล และรูปแบบการเรียนรู้ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การทดสอบไค-สแควร์ (Chi-Square Test)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่าง 494 คน พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 94.50) มีอายุระหว่าง 18-28 ปี ค่าเฉลี่ยอายุ 20.23 ปี (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.64) เป็นนักศึกษาพยาบาลปีที่ 1 จำนวน 121 คน (ร้อยละ 24.50) นักศึกษาพยาบาลปีที่ 2 จำนวน 129 คน (ร้อยละ 26.1) นักศึกษาพยาบาลปีที่ 3 จำนวน 124 คน (ร้อยละ 25.10) และนักศึกษาพยาบาลปีที่ 4 จำนวน 120 คน (ร้อยละ 24.30) จากการศึกษา

รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา พบว่านักศึกษาแต่ละชั้นปีมีรูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพาเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 45.80-55.40) รองลงมาได้แก่

รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ (ร้อยละ 15.80-20.00) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1-4

รูปแบบการเรียนรู้	ชั้นปี				รวม
	1 (121)	2 (129)	3 (124)	4 (120)	
พึ่งพา	67 (55.40)	59 (45.80)	65 (52.40)	57 (47.50)	248 (50.25)
ร่วมมือ	23 (19.00)	18 (14.00)	16 (13.00)	24 (20.00)	81 (16.40)
มีส่วนร่วม	19 (15.80)	25 (19.40)	20 (16.00)	14 (11.70)	78 (15.79)
อิสระ	10 (8.30)	24 (18.70)	17 (13.80)	16 (13.30)	67 (13.56)
แข่งขัน	2 (1.70)	2 (1.60)	3 (2.40)	7 (5.90)	14 (2.83)
หลีกเลี่ยง	0	1 (1.30)	3 (2.40)	2 (1.70)	6 (1.21)

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล รูปแบบการเรียนรู้กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า ระดับชั้นปี อายุ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนรายได้รวมของ

ครอบครัว ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รูปแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยง แบบพึ่งพา และแบบแข่งขันมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยส่วนบุคคล รูปแบบการเรียนรู้กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 1-4

รายการตัวแปร	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	
	χ^2	p-value
ปัจจัยส่วนบุคคล		
ระดับชั้นปี	113.95	0.00*
อายุ	19.56	0.00*
รายได้รวมของครอบครัว	8.42	0.21
รูปแบบการเรียนรู้		
แบบอิสระ	2.34	0.67
แบบหลีกเลี่ยง	11.39	0.02*
แบบร่วมมือ	6.44	0.17
แบบพึ่งพา	3.46	0.48*
แบบแข่งขัน	10.72	0.03*
แบบมีส่วนร่วม	4.24	0.37

หมายเหตุ *p < 0.05

อภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง ร้อยละ 94.50 ซึ่งสังคมไทยมองว่าวิชาชีพพยาบาลเหมาะสมกับเพศหญิงมากกว่าเพศชายและเพศหญิงจะมีความนุ่มนวล ในการให้การดูแลได้ดีกว่าเพศชาย สอดคล้องกับภาวนา กิรติยุตวงศ์ และคณะ (2558) ที่ศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงเช่นเดียวกัน

1. กลุ่มตัวอย่างมีรูปแบบการเรียนรู้แบบฟังพามากที่สุด (ร้อยละ 50.25) รองลงมาคือแบบร่วมมือ (ร้อยละ 16.40) และแบบมีส่วนร่วม (ร้อยละ 15.79) และรูปแบบการเรียนรู้ที่ใช้น้อยที่สุดคือ แบบหลีกเลี่ยง (ร้อยละ 1.21) และแบบแข่งขัน (ร้อยละ 2.83) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะลักษณะการเรียนการสอนของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ประกอบด้วยการเรียนทฤษฎีในชั้นเรียน และการฝึกทักษะการพยาบาลในห้องปฏิบัติการกับผู้รับบริการในโรงพยาบาลและในชุมชน โดยการเรียนรู้จะจัดนักศึกษาออกเป็น 2 กลุ่มเรียน กลุ่มละ 70-75 คน ต่อห้องเรียน กิจกรรมส่วนใหญ่เป็นการบรรยายเนื้อหาสำหรับการฝึกทักษะในห้องปฏิบัติการจะมีอาจารย์ 1 คนต่อนักศึกษา 10-12 คน และฝึกปฏิบัติการพยาบาลในโรงพยาบาลหรือในชุมชนจะมีอาจารย์ 1 คน ต่อนักศึกษา 8 คน ซึ่งในการฝึกทักษะการพยาบาลทั้งในห้องปฏิบัติการและการฝึกทักษะในหอผู้ป่วยหรือในชุมชน เป็นการเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ของนักศึกษา จึงอาจเป็นเหตุผลว่านักศึกษาใช้วิธีการเรียนรู้แบบฟังพามากจากผู้สอนอย่างใกล้ชิด สอดคล้องกับการศึกษาของกิตติพร ประชาศรัย, ธัญญมล สุริยานิมิตรสุข, และ บุษย์กมล เรื่องรักเรียน (2550) ที่ศึกษาเรื่องรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี พบว่านักศึกษาพยาบาลในระดับอุดมศึกษา มีรูปแบบการเรียนรู้แบบฟังพายุในระดับสูงสุด และแบบหลีกเลี่ยงอยู่

ในระดับต่ำสุด สอดคล้องกับการศึกษาของอภิรักษ์ สิริรัตนจิตต์ และ ยูวัลดา ชูรัักษ์ (2556) ที่ศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ พบว่านักศึกษามีรูปแบบการเรียนรู้แบบฟังพามาก และแบบมีส่วนร่วมเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาเป็นแบบอิสระ แบบร่วมมือแบบแข่งขัน และแบบหลีกเลี่ยงเป็นอันดับสุดท้าย และยังคงคล้ายคลึงกับการศึกษาของ ศิริรัตน์ จำปีเรือง, จิราจันทร์ คณชา, และ วงศ์สิริ แจ่มฟ้า (2553) ที่พบว่า นักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ มีรูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม แบบฟังพามาก แบบอิสระ แบบแข่งขัน และแบบหลีกเลี่ยง ตามลำดับ และการที่นักศึกษาที่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยงเป็นลำดับสุดท้าย สอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมาหลายเรื่อง อาจเนื่องจากการเรียนการสอนทางการพยาบาลจะมุ่งเน้นให้นักศึกษาสามารถทำความเข้าใจกับความเป็นจริงตามธรรมชาติ สามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ จึงทำให้นักศึกษามีรูปแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยงเป็นอันดับสุดท้าย ซึ่งเป็นรูปแบบที่ไม่เหมาะสมสำหรับวิชาชีพพยาบาลของ ศิริรัตน์ จำปีเรือง และคณะ, 2553; กิตติพร ประชาศรัย และคณะ, 2550)

2. ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านระดับชั้นปี ด้านอายุ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาพยาบาลมีอายุ และระดับชั้นปีมากขึ้น ทำให้มีความเข้าใจธรรมชาติของการเรียนการสอนของพยาบาลเพิ่มมากขึ้น จึงทำให้อายุ ระดับชั้นปี มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องกับการศึกษาของศิริรัตน์ จำปีเรือง และคณะ (2553) ที่พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านระดับชั้นปี ด้านอายุ ของนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. ปัจจัยด้านรายได้รวมของครอบครัว พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อาจ เนื่องจากรายได้รวมของครอบครัวส่วนใหญ่ใกล้เคียงกัน คือ อยู่ระหว่าง 10,000–50,000 บาท มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 71.1 รองลงมาได้ 50,001–100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.5 อีกทั้งนักศึกษา ส่วนใหญ่จะได้รับสิทธิ์กู้ยืมเงินของกองทุนกู้ยืมเพื่อ การศึกษาจึงอาจทำให้รายได้รวมของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้อง กับการศึกษาของศิริรัตน์ จำปีเรือง และคณะ (2553) ที่พบว่าปัจจัยด้านรายได้รวมของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์

4. รูปแบบการเรียนรู้แบบพลิกเลี้ยง แบบพึ่งพา และแบบแข่งขันมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนของนักศึกษาพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ สอดคล้องกับการศึกษาของ ลัดดา สุวรรณไตรย์ (2554) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการ เรียนรู้ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่ารูปแบบ การเรียนรู้แบบพลิกเลี้ยง แบบพึ่งพา และแบบแข่งขัน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากรูปแบบ การเรียนรู้แบบพลิกเลี้ยงเป็นลักษณะที่ผู้เรียนไม่สนใจ การเรียน ไม่มีส่วนร่วมกับครูและเพื่อนๆ ไม่สนใจ สิ่งที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ซึ่งมักจะพบว่าผู้เรียนที่มีรูปแบบ การเรียนรู้แบบนี้จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เช่นเดียวกับรูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพา รูปแบบ การเรียนรู้แบบแข่งขันที่มีพฤติกรรมการเรียนที่ ต่างกันที่จะมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้อง กับการศึกษาของ กาญจนา เลิศถาวรธรรม, กรรณิการ์ กิจนพเกียรติ, และ อรพิน สว่างวัฒนะเศรษฐ์ (2557) ที่ ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัย พยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี พบว่า พฤติกรรม

การเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สอดคล้องกับการศึกษาของ รวงดี ชีวะสุโท และ สราญ พางทสวัสดิ์ (2552) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ ระหว่างคุณภาพการสอน พฤติกรรมการเรียนกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชั้นปี 3 หลักสูตร พยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยบรมราชชนนี ชลบุรี พบว่า พฤติกรรมการเรียน มีความสัมพันธ์กับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนรูปแบบการเรียนรู้ แบบอิสระ แบบร่วมมือ และแบบมีส่วนร่วม ไม่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เห็นได้จาก จำนวนร้อยละ ของทั้งสามรูปแบบใกล้เคียงกัน (ร้อยละ 13.56, 16.48 และ 15.79 ตามลำดับ) สอดคล้องกับการศึกษาของศิริรัตน์ จำปีเรือง และคณะ (2553) ที่ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนรู้ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ เนื่องจากค่าเฉลี่ย ของรูปแบบการเรียนรู้แต่ละรูปแบบมีค่าใกล้เคียงกันมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ผู้สอน ควรมีการแจ้งรูปแบบการเรียนรู้ให้นักศึกษาทราบ เพื่อช่วยให้นักศึกษาวิเคราะห์ตนเองและพัฒนา รูปแบบการเรียนรู้ของตนเองให้เหมาะสม
2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาถึงวิธีการจัดการเรียนการสอนที่จะ ช่วยส่งเสริมรูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อให้นักศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตร

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณศูนย์พัฒนาการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยรังสิตที่ให้ทุนสนับสนุนในการวิจัย ตลอดจนคุณพูลสุข เจนพานิชย์ วิสุทธิพันธ์ และ คุณพรศรี ตีสระเตติวัฒน์ ผู้อนุญาตในการให้ใช้ เครื่องมือในการทำวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

กาญจนา เลิศถาวรธรรม, กรรณิการ์ กิจนพเกียรติ, และ อรพิน สว่างวัฒนเศรษฐ์. 2557. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี. **วารสารพยาบาลและการศึกษา**, 7(4): 13-24.

กิตติพร ประชาศรัย, ัญญมล สุริยานิมิตรสุข, และ บุษย์กมล เรืองรักเรียน. 2550. รูปแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีชลบุรี. **ชลบุรี. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต**. 2555.

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต. 2555. **เอกสารหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2555**. ปทุมธานี: ผู้แต่ง.

ชนาธิป พรกุล. 2552. การออกแบบการสอน: การบูรณาการการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทศนา เขมมณี. 2560. **ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ** (พิมพ์ครั้งที่ 21). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญชม ศรีสะอาด. 2537. **พัฒนาการสอน**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

พลสุข เจนพานิชย์ วิสุทธิพันธ์, และ พรศรี ดิสรเดตวัฒน์. 2558. รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลโรงเรียนพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล. **วารสารพยาบาลกระทรวงสาธารณสุข**, 25(1): 70-82.

ไพฑูริย์ สีนลาร์ตัน. 2557. **ครูในศตวรรษที่ 21**. สืบค้นเมื่อ 4 กันยายน 2560, จาก <http://seminar.qlf.or.th/File/DownloadFile/672>

ภาวนา กิริติยวงศ์, สุวรรณี มหากายนันท์, นารีรัตน์ บุญเนตร, และ วชิกร อังคประสาทชัย. 2558. รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยบูรพา. **รามาชิตีพยาบาลสาร**, 21(3): 382-394.

รวงดี ชีวะสุทโธ, และ สราญ พางทสวัสดิ์. 2552. **ความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพการสอน พฤติกรรมการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี**. **ชลบุรี: วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี**

รุ่งฤดี กล้าหาญ. 2557. ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปฏิบัติของนิสิตพยาบาลชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. **วารสารพยาบาลทหารบก**, 15(3): 412-420.

ลัดดา สุวรรณไตรย์. 2554. **ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนรู้ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร.

วางคณา กิริติวิบูลย์. 2558. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา แคลคูลัส 1 ของนิสิตมหาวิทยาลัยทักษิณ. **วารสารปาริชาติ มหาวิทยาลัยทักษิณ**, 28(2): 88-107.

วันดี วงศ์รัตนรักษ์, และ กุลฤดี จิตตยานันต์. 2556. รูปแบบการเรียนของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จักรีรัช. **วารสารวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา**, 19(2): 60-72.

- ศิริรัตน์ จำปีเรือง, จิราจันทร์ คณหา, และ วงศ์สิริ แจ่มฟ้า. 2553. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและแบบการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาพยาบาล. **วารสารวิจัยทางวิทยาศาสตร์สุขภาพ**, 4(2): 21-28.
- อภิรักษ์ สิริรัตนจิตต์, และ ยุวัลดา ชูรักษ์. 2556. รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยหาดใหญ่. ใน **การประชุมหาดใหญ่วิชาการ ครั้งที่ 4 เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาสังคมไทย**. (435-440). สืบค้นเมื่อ 12 กันยายน 2560, จาก http://www.hu.ac.th/conference/conference2013/Proceedings2013/pdf/Book3/Describe2/390_435-440.pdf
- Clark, S. D. & Latshaw, C. A. 2012. Effects of learning styles/ teaching styles and effort on performance in accounting and marketing courses. **World Journal of Management**, 4(1): 67-81.
- Grasha, A., & Reichman S. 1975. **Workshop handout on learning styles**. Cincinnati, Ohio: Faculty Resource, University of Cincinnati
- Kolb, D. A. 1984. **Experiential learning: Experience as the source of learning and development**. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Yamane, T. 1973. **Statistics: An introductory analysis (3rd ed.)**. New York: Harper and Row.